

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ
KATEDRA EKONOMIKY A MANAGEMENTU**

**FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU
PFT SPOL. S R. O.**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**AUTOR PRÁCE: Lenka Machová
VEDOUCÍ PRÁCE: Ing. Marcela Kožená, Ph.D.**

2007

**UNIVERSITY OF PARDUBICE
FACULTY OF ECONOMICS AND
ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF ECONOMY AND MANAGEMENT**

**FINANCIAL ANALYSIS OF THE
COMPANY PFT SPOL. S R. O.**

BACHELOR WORK

**AUTHOR: Lenka Machová
SUPERVISOR: Ing. Marcela Kožená, Ph.D.**

2007

Vlastní zadání na hlavičkovém papíru

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 15. 6. 2007

Lenka Machová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce Ing. Marcele Kožené, Ph.D. za cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování této bakalářské práce.

Abstrakt

Pro každý podnik je provedení a vyhodnocení finanční analýzy důležitou činností, která dokáže s předstihem určit a upozornit na správný vývoj nejen finanční stránky firmy.

Bakalářská práce se zabývá tématem finanční analýzy podniku PFT spol. s r. o. Cílem práce je provést analýzu a zhodnotit finanční situaci podniku, jak její minulý, tak i současný vývoj.

V závěru je uvedeno zhodnocení finanční situace a návrhy na zlepšení pro analyzovaný podnik.

Abstrakt

For every company it is vital to carry out financial analysis evaluation that is able to assess the development of the company in advance, and signalize the overall desirable development not only in the financial sphere.

The bachelor's thesis deals with PFT ltd. financial analysis. The aim of the thesis is to carry out the analysis and evaluate the financial situation of the company, both its past as well as current development.

In the conclusion you can find the overall evaluation of the financial standing and proposals for improvements in the particular analysed company.

Obsah

<i>Seznam obrázků</i>	9
<i>Seznam tabulek</i>	9
<i>Úvod</i>	10
1. Pojem finanční analýza	11
1.1. Postup finanční analýzy	12
1.2. Úloha finančního managementu.....	12
2. Účetní výkazy	14
2.1. Rozvaha	14
2.2. Výkaz zisku a ztráty.....	15
2.3. Cash flow	15
2.4. Vzájemné vazby účetních výkazů.....	16
3. Problémy při analýze účetních výkazů	17
3.1. Problém oceňování majetku	17
3.2. Problém s odpisy	17
3.3. Zásoby a jejich oceňování.....	18
3.4. Další problémy	18
4. Uživatelé finanční analýzy	19
4.1. Investoři.....	19
4.2. Manažeři.....	19
4.3. Obchodní partneři	20
4.4. Zaměstnanci	20
4.5. Banky a jiní věřitelé	20
4.6. Stát a jeho orgány	20
5. Metody finanční analýzy	21
5.1. Fundamentální a technická analýza	21
5.2. Metody elementární technické analýzy	21
5.3. Vyšší metody finanční analýzy	21
6. Analýza absolutních ukazatelů	23
7. Analýza poměrových ukazatelů	24
7.1. Ukazatele rentability	24
7.2. Ukazatele aktivity.....	26
7.3. Ukazatele zadluženosti.....	28
7.4. Ukazatele likvidity	30
7.5. Ukazatele tržní hodnoty.....	31
8. Charakteristika podniku PFT spol. s r.o.	32
8.1. Organizační struktura	32
8.2. Odbyt.....	33
8.3. Zaměstnanci	33
8.4. Užívané účetní metody a zásady	33
9. Poměrové ukazatele v praktické finanční analýze	35
9.1. Ukazatele rentability	35
9.2. Ukazatele aktivity.....	36
9.3. Ukazatele zadluženosti.....	38
9.4. Ukazatele likvidity	39
10. Vertikální analýza	41
10.1. Vertikální analýza aktiv.....	41
10.2. Vertikální analýza pasiv.....	42
11. Horizontální analýza	44
11.1. Trendová analýza aktiv.....	44

11.2.	Trendová analýza pasiv	45
11.3.	Trendová analýza výkazu zisku a ztráty	46
12.	<i>Zhodnocení finanční situace a návrhy na zlepšení</i>	48
12.1.	Konkrétní návrhy na zlepšení situace	50
	<i>Závěr</i>	52
	<i>Použitá literatura</i>	53
	<i>Seznam příloh</i>	54

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Vývoj ukazatelů rentability v letech 2003 – 2005	35
Obrázek 2 – Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2003 – 2005.....	37
Obrázek 3 – Podíl vlastního a cizího kapitálu v letech 2003 – 2005	38
Obrázek 4 – Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2003 – 2005	40
Obrázek 5 – Procentní rozbor aktiv v letech 2003 –2005	42

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Hodnoty ukazatelů rentability	35
Tabulka 2 – Ukazatele aktivity v letech 2003 – 2005	36
Tabulka 3 – Vybrané ukazatele zadluženosti	38
Tabulka 4 – Ukazatele likvidity v letech 2003 – 2005.....	39
Tabulka 5 – Vertikální analýza aktiv v letech 2003 – 2005	41
Tabulka 6 – Vertikální analýza pasiv v letech 2003 – 2005.....	42
Tabulka 7 – Trendová analýza aktiv v letech 2003 – 2005	44
Tabulka 8 – Trendová analýza pasiv v letech 2003 – 2005.....	45
Tabulka 9 – Trendová analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2003 – 2005	46

Úvod

Problematika finanční analýzy je v současné době neustále aktuální. U všech podniků není zárukou dobrého a stabilního vývoje jen absolutní výše zisku nebo jeho dlouhotrvající růst, ale na základě finanční analýzy může management zavčas přijít na různé krizové situace, které je třeba začít včas řešit. Na toto téma existuje mnoho odborné literatury, ze které je čerpáno i při psaní této bakalářské práce.

Bakalářská práce se zabývá analýzou účetních dat podniku PFT spol. s r. o. v různých finančních ukazatelích v letech 2003 až 2005. Tento podnik jsem si vybrala záměrně, protože v něm již od roku 2004 pracuji v ekonomickém oddělení.

Hlavním cílem bakalářské práce je provést finanční analýzu, která bude pro analyzovaný podnik zároveň shrnutím dosavadního vývoje a i vodítkem do budoucnosti.

Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na obecné popsání toho, co vlastně finanční analýza je a co obnáší. Jsou zde popsány účetní výkazy, se kterými se pracuje při finanční analýze, dále jejich vzájemné vazby a také k jakým problémům může při analýze dojít. Mezi nejčastější patří problémy s oceňováním majetku, s odpisy, se zásobováním a jeho oceňováním.

Výsledky finanční analýzy nejsou důležité jen pro určitý podnik, ale mezi jejich uživatele patří i další subjekty, ke kterým patří investoři, obchodní partneři, banky, ale i stát a jeho orgány. Jsou popsány různé ukazatele, ke kterým se řadí ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity a tržní hodnoty.

V praktické části je provedena horizontální a vertikální analýza a výpočty těchto poměrových ukazatelů:

- rentability,
- aktivity,
- zadluženosti,
- likvidity.

V závěru práce je provedeno zhodnocení finanční situace podniku i s navrženými opatřeními na zlepšení.

Tato bakalářská práce by měla posloužit vedení společnosti pro další rozhodování při řízení podniku a pro jeho další rozvoj.

1. Pojem finanční analýza

Finanční analýza patří mezi základní části celkového přístupu k hodnocení efektivnosti firmy a zjišťuje a hodnotí minulý vývoj, současnost a předpokládaný vývoj finančního hospodaření firmy. Pod pojmem finanční analýza si lze představit „část celkové analýzy postavení a směřování firmy v ekonomickém životě, patří ale mezi základní části celkového přístupu k hodnocení efektivnosti firmy“¹.

Není jen metodou, kterou lze použít v rozhodovacích situacích, ale měla by být především soustavnou činností, která bude cílevědomě tvořit základ pro budoucí vývoj firmy.

Každý z nás prakticky dnes a denně rozhoduje o koupi, jak naloží se svými finančními prostředky, zda je uloží nebo utratí. Stejně tak rozhoduje i vrcholový management, ale v daleko větší míře a o větších finančních částkách. Zároveň je za to i plně odpovědný, protože každé chybné rozhodnutí může mít za následek zhoršení finanční situace, což poznamená současně i značný počet lidí.

„Finanční analýza je pomůckou pro následné rozhodování, je jedním z nástrojů, o které se management opírá.“²

Finanční analýza je také formalizovanou metodou, která poměruje získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tím jejich vypovídací schopnost. Umožní nám dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá rozhodnutí.

Základní data a informace pro finanční analýzu jsou čerpána z finančních výkazů, kterými jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích (cash flow) a příloha.

Uspokojivá finanční situace podniku se nazývá finanční zdraví podniku. Za finančně zdravý podnik se považuje takový podnik, který je v danou chvíli schopen naplňovat smysl své existence. V podmínkách tržní ekonomiky to prakticky znamená, že je schopen dosahovat trvale takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je požadována investory vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen.

Cílem a smyslem finanční analýzy je odhalení minulých chyb, určení současných problémů, diagnostikování omylů, slabých i silných stránek bývalých rozhodnutí, vyzvednutí a přesné definování, v čem je firma dobrá a o co se může vrcholový management opírat. Účelem finanční analýzy je vyjádření komplexní finanční situace podniku.

¹ Zlámal, J. Podnikové finance. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002, str. 34.

² Zlámal, J. Podnikové finance. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002, str. 34.

Takováto hluboká a objektivní finanční analýza se nemůže stavět jen na několika málo číslech, ekonomických ukazatelích anebo několika málo srovnáních. Vyžaduje naopak:

- dlouhodobé archivování údajů a vytváření kvalitní vlastní datové základny o sledovaném podniku,
- získání co největšího počtu relevantních informací z různých míst,
- posuzování, hodnocení a setřídění získaných informací dle vlastních hledisek finanční analýzy,
- rozbor, analýzu informací, jejich eventuelní přepočty a
- vlastní finanční analýzu dle vlastních nástrojů a metod [8].

Souhrnně lze hlavní úkol finanční analýzy definovat takto: „*Vytěžit z výkazů a dalších zdrojů informací, posoudit zdraví podniku a jeho slabiny a připravit podklady pro potřebná řídicí rozhodnutí.*“¹

1.1. Postup finanční analýzy

Za cíl podnikání každé firmy se považuje zvýšení její tržní hodnoty v delším časovém úseku. Základem je kapitál, který jako jediný činitel má schopnost produkovat více, než bylo do podnikání vloženo. To ale ovšem záleží i na managementu firmy, který by měl pečovat o efektivní využívání zdrojů, diagnózu stavu firmy a včasnou preventivní obnovu aktiv a jejich rozvoj.

Aktivity firmy jsou obsaženy v účetnictví, které spolu s dalšími informačními zdroji slouží finančním analytikům k posuzování zdraví firmy. Účetnictví je prvotní zdroj, který poskytuje hlavní ekonomická data, ale samy o sobě tyto data nám neříkají nic o diagnóze stavu firmy. Účetnictví je nutné, ale za účtelním zpracováním musí následovat finanční analýza jeho výsledků, která ale bohužel naráží na 3 vážné potíže:

1. V ekonomii neexistují teoretické modely vzorových firem.
2. Neexistují ani obecně platné normální hodnoty ukazatelů.
3. Jinde použitelné metody zpracování dat v ekonomii selhávají [7].

1.2. Úloha finančního managementu

Pod úlohou finančního managementu si lze představit následující body:

1. Získávání kapitálu pro běžné i budoucí potřeby podniku a rozhodování o jeho struktuře.

¹ Kovanicová, D., Kovanic, P. Poklady skryté v účetnictví, díl II. Finanční analýza účetních výkazů. Praha: Polygon, 1995, str. 217.

2. Rozhodování o alokaci finančních zdrojů.
3. Rozhodování o rozdělování zisku.
4. Řízení, evidence, analýza a kontrola hospodářské stránky činnosti firmy, k čemuž slouží účetnictví, kalkulace, finanční analýza, rozpočetnictví a finanční prognózování.

Pravidla pro rozhodování finančního managementu:

- Preferuje se větší výnos před menším.
- Preferuje se menší riziko před větším.
- Za větší riziko se požaduje větší výnos.
- Preferují se peníze obdržené dříve před stejnou částkou peněz obdrženou později.
- Motivací do investování do určitého aktiva je očekávání většího výnosu, než by přineslo investování do jiného aktiva, ovšem s přihlédnutím k míře rizika.
- Motivací veškerého investování je zvětšení majetku [7].

2. Účetní výkazy

Účetní výkazy představují základní a nezbytné podklady pro finanční analýzu. Ty zachycují stav a strukturu majetku firmy, zdroje financování i průběh hospodaření a jeho výsledek k určitému datu.

Finanční analýza vychází ze tří hlavních účetních výkazů, a to:

- a) rozvaha (balance včetně přílohy),
- b) výkaz zisku a ztráty (výsledovka),
- c) cash flow.

2.1. Rozvaha

Rozvaha nám ukazuje „*finanční situaci firmy, tj. stav jejího majetku a závazků k určitému okamžiku*“¹. Jde o výkaz statistický.

Účetnictví nám umožňuje dvojí souběžné třídění majetku firmy, a to buď z hlediska jejich konkrétní podoby, anebo z hlediska způsobu krytí. Toto dvojí nahlížení na majetek je v účetnictví základem celého zpracování a vykazování. Konkrétní formy majetku se označují termínem aktiva, zdroje financování aktiv se označují pasiva.

Aktiva firmy se dělí na:

- a) dlouhodobá
 - dlouhodobý hmotný majetek,
 - dlouhodobý nehmotný majetek,
 - finanční majetek dlouhodobé povahy,
- b) krátkodobá
 - zásoby,
 - pohledávky,
 - finanční majetek krátkodobé povahy,
 - peněžní prostředky.

Pasiva firmy se dělí na:

- a) vlastní zdroje
 - základní kapitál,
 - vytvořené fondy,
 - zisk,

¹ Zlámal, J. Podnikové finance. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002, str. 41.

- b) cizí zdroje
- závazky podniku,
 - rezervy.

Základní bilancí je rovnost aktiv a pasiv.

2.2. Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je účetní výkaz, který zobrazuje výsledky hospodářské činnosti. Jde o výkaz o pohybu peněz za určité období, zpracovává se kumulativně a akruálně¹ od počátku roku.

Výsledek hospodaření vykazovaný jako konečná položka výkazu zisku a ztráty je výsledkem po zdanění. Pro jeho výpočet je především nutné znát celkové výnosy a náklady podniku.

Náklady jsou dle Koncepčního rámce IAS uznány a vykázány ve výkazu zisku a ztráty, pokud došlo snížením aktiv nebo zvýšením závazků ke snížení budoucího ekonomického prospěchu, který lze spolehlivě vyjádřit.

Výnosy jsou dle Koncepčního rámce IAS uznány a vykázány ve výkazu zisku a ztráty, pokud došlo nárůstem aktiv nebo snížením závazků ke zvýšení budoucího ekonomického prospěchu, který lze spolehlivě vyjádřit [6].

Jiným způsobem lze náklady vyjádřit jako účelné vynaložení (spotřeba) hospodářských prostředků v peněžním vyjádření. A pod výnosy si lze představit peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za určité účetní období bez ohledu na to, zda došlo v tomto období k jejich inkasu.

2.3. Cash flow

Výkaz cash flow porovnává jednotlivé zdroje tvorby peněžních prostředků s jejich užitím. Tento výkaz člení podnikatelské činnosti na tři základní oblasti:

- provozní činnost,
- investiční činnost,
- finanční činnost.

Provozní činnost představuje všechny finanční operace, které jsou spjaté s vlastním fungováním firmy, s její hlavní náplní. Investiční činnost je spjata především s nákupem a prodejem dlouhodobého majetku. Finanční činnost je spjata s finančními operacemi, do

¹ Zásada akruálnosti představuje časové rozlišení nákladů a výnosů, vyžaduje zahrnout náklady a výnosy do období, s nímž věcně a časově souvisejí bez zřetele na období jejich placení.

kterých patří nákupy a prodeje cenných papírů, půjčky, emise akcií, dotace a jiné finanční příjmy a výdaje.

Cash flow je toková veličina, která odráží přírůstky nebo úbytky peněžních prostředků při hospodářské činnosti podniku za určité období.

Při sestavování výkazu cash flow se používá buď přímé nebo nepřímé metody.

2.4. Vzájemné vazby účetních výkazů

Za základní účetní výkaz při analýze podniku se považuje rozvaha, která dává přehled o stavu majetku firmy. Z dlouhodobějšího hlediska jde o růst či pokles majetku firmy, ale i o změnu majetkové struktury. Údaje uvedené v rozvaze jsou propojené i s ostatními účetními výkazy, které jsou potřeba pro finanční analýzu.

Výkaz zisku a ztráty nám přehledně ukazuje vývoj tvorby výsledku hospodaření, který můžeme najít jako součást pasiv u rozvahy (zisk) anebo snižuje aktiva (ztráta).

Pod výkazem cash flow se chápe proces tvorby a spotřeby peněžních prostředků a po přičtení počátečního stavu nám dává konečný zůstatek peněžních prostředků, který je součástí oběžných aktiv rozvahy.

Všechny tři výkazy jsou tedy navzájem provázané a jednotlivé účetní položky vstupují do těchto výkazů ve vzájemně provázaných vztazích. Z tohoto důvodu jsou všechny tři výkazy vzájemně podmíněné, sladěné, zobrazují skutečnost z více úhlů pohledu.

3. Problémy při analýze účetních výkazů

Přestože všechny tři zmíněné účetní výkazy ukazují stav a pohyb majetku firmy, průběh hospodaření a jeho výsledek i finanční toky dle všech zásad vedení účetnictví, jsou údaje obsažené v těchto výkazech ovlivněny několika účetními technikami a odrážejí i některé problémy, které jsou skryty za číselnými údaji.

Mezi nejzákladnější problémové oblasti, které mohou podstatným způsobem ovlivnit finanční analýzu patří:

- a) problematika oceňování dlouhodobého majetku a jeho odpisování,
- b) problematika oceňování zásob,
- c) ostatní problémy, přednosti a nedostatky účetních výkazů [8].

3.1. Problém oceňování majetku

Oceňování majetku patří mezi stěžejní problémy, které mohou výrazně ovlivnit hodnotu majetku a jeho srovnávání s jinou firmou a které mohou znesnadnit správnost finanční analýzy.

Problémy s oceňováním majetku spočívají v působení několika vlivů, které znesnadňují vyčíslení skutečné tržní hodnoty majetku v tržním prostředí, a to:

- dochází k různé míře inflace a tudíž inflačnímu působení na hodnotu majetku,
- dochází k různému vývoji tržní hodnoty jednotlivých položek majetku,
- dochází ke změnám v ceně jednotlivých položek,
- dochází ke změnám v hodnotě kupní síly peněžní jednotky.

3.2. Problém s odpisy

Odpisy a především metody odpisování znesnadňují pohled na vývoj majetku firmy a jeho hospodaření, pokud nejsou kromě uvedených výkazů známé další doplňující informace. „*Odpisy jsou pouze subjektivním, nepřesným a umělým vyjádřením procesu opotřebování a stárnutí dané položky aktiv.*“¹

Odpisy představují pouze přibližnou hodnotu skutečného stavu zastarávání a stárnutí, protože nikdy nelze zcela přesně ve finančním ohodnocení vyjádřit skutečné fyzické nebo morální zastarávání odpisovaného majetku. Skutečná hodnota odpisovaných aktiv se fakticky liší od zůstatkové hodnoty.

¹ Zlámal, J. Podnikové finance. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002, str. 56.

Způsob odpisování, struktura odpisovaného majetku a odpisový plán podstatným způsobem ovlivňují výši výsledku hospodaření.

3.3. Zásoby a jejich oceňování

Stejný problém, který se projevuje ve vyčíslení hodnoty dlouhodobého majetku, se objevuje i u zásob materiálu, které představují významnou položku aktiv.

Problémem je, v jakých cenách se má počítat cenová kalkulace výrobku, v jakých cenách tedy materiál vstupuje do nákladů, neboť tím rovněž ovlivňuje dvě podstatné složky hodnocení:

- výši majetku (v rozvaze),
- hospodářský výsledek ve výsledovce.

Existuje pět možností oceňování zásob:

- skutečné náklady pořízení,
- průměrné ceny pořízení,
- oceňovací metoda FIFO (první dovnitř, první ven),
- oceňovací metoda LIFO (poslední dovnitř, první ven),
- ocenění v předem stanovených cenách se samostatným vykazováním oceňovacích odchylek.

3.4. Další problémy

Rozvaha ukazuje majetek a jeho strukturu v účetní hodnotě, nevyjadřuje tedy hodnotu aktuální, současnou. Účetní standardy používají jako základ pro ohodnocení aktiv i pasiv historickou hodnotu. Účetnictví vůbec nezachycuje, že některé druhy majetku se časem naopak zhodnocují, že jejich výstupní cena bude vyšší než jejich cena vstupní.

Výše zisku nemusí být podložena skutečným příjmem peněz. Výsledek hospodaření je pouze účetním výrazem rozdílu mezi náklady a výnosy, které na obou stranách nejsou vždy podloženy platbami, příjmy a výdaji. Problém odpisů se projevuje i zde, protože čím vyšší odpisy firma vykazuje, tím větší je rozdíl mezi náklady a výdaji peněžních prostředků. Do tržeb není také zahrnuto inkaso plateb z prodeje, které byly realizovány v předchozím období.

Výkaz cash flow má řadu výhod, není ovlivněn inflací, metodikou odpisování ani systémem nebo výši časového rozlišení nákladů. Ukazuje pohyb peněžních prostředků i stav [8].

4. Uživatelé finanční analýzy

Informace, které se týkají finančního stavu podniku, jsou předmětem zájmu nejen samotného analyzovaného podniku, ale i mnoha jiných subjektů přicházejících do kontaktu s daným podnikem. Jsou to především:

- investoři,
- manažeři,
- obchodní partneři,
- zaměstnanci,
- banky a jiní věřitelé,
- stát a jeho orgány [1].

4.1. Investoři

Primárními uživateli finančně účetních informací obsažených ve finančních výkazech podniku jsou akcionáři, kteří poskytují podniku kapitál. Akcionáři a ostatní investoři mají prioritní zájem o finančně – účetní informace. Investoři využívají finanční informace o podniku ze dvou hledisek, investičního a kontrolního.

Investiční hledisko představuje využití informací pro rozhodování o budoucích investicích. Hlavní zájem akcionářů se soustřeďuje na míru rizika a míru výnosnosti jimi vloženého kapitálu.

Kontrolní hledisko uplatňují akcionáři vůči manažerům podniku, jehož akcie vlastní. Zajímají se o stabilitu a likviditu podniku, o disponibilní zisk, na němž ve většině případů závisí výše jejich dividend a o to, zda podnikatelské záměry manažerů zajišťují trvání a další rozvoj podniku.

4.2. Manažeři

Manažeři využívají informace poskytované finančním účetnictvím především pro dlouhodobé, ale i operativní finanční řízení podniku. Tyto informace jim umožní vytvoření zpětné vazby mezi řídicím rozhodnutím a jeho praktickým důsledkem. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje správně se rozhodnout při získávání finančních zdrojů, při zajišťování optimální majetkové struktury včetně výběru vhodných způsobů jejího financování, při alokaci volných peněžních prostředků, při rozdělování disponibilního zisku apod.

Finanční analýza, která odhaluje silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku, umožňuje manažerům přijmout pro příští období správný podnikatelský záměr, který se rozpracovává ve finančním plánu.

4.3. Obchodní partneři

Obchodní dodavatelé se zaměřují především na to, aby byl podnik schopen hradit své splatné závazky, jde jim především o krátkodobou prosperitu, jeho solventnost a likviditu. U dlouhodobých dodavatelů připadá větší zájem na dlouhodobou stabilitu s cílem zajistit svůj odbyt u stabilního zákazníka.

Zákazníci (odběratelé) mají zájem na finanční situaci dodavatele zejména při dlouhodobém obchodním vztahu, aby v případě finančních potíží, případně bankrotu dodavatele, neměly potíže s vlastním zajištěním výroby. Potřebují mít také jistotu, že dodavatelský podnik bude schopen dostát svým závazkům.

4.4. Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku mají přirozeně zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku. Bývají stejně jako řídicí pracovníci motivováni hospodářskými výsledky. Zajímají se o jistoty zaměstnání, o mzdové a sociální perspektivy.

4.5. Banky a jiní věřitelé

Věřitelé požadují co nejvíce informací o finančním stavu potenciálního dlužníka, aby se mohli správně rozhodnout, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek.

Držitelé dluhopisů se zajímají zejména o likviditu podniku a o jeho finanční stabilitu, o to, zda jim bude jejich cenný papír splacen včas a v dohodnuté výši.

4.6. Stát a jeho orgány

Stát a jeho orgány se zajímají o finančně – účetní data z mnoha důvodů, např. pro statistiku, pro kontrolu plnění daňových povinností, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finanční výpomoci podnikům (dotace, vládou zaručené úvěry), získání přehledu o finančním stavu podniků se státní zakázkou. Vyžadují tyto informace také pro formulování hospodářské politiky státu.

5. Metody finanční analýzy

5.1. Fundamentální a technická analýza

Fundamentální analýza je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy. Zpracovává velké množství kvalitativních údajů a pokud využívá kvantitativní informace, odvozuje zpravidla své závěry bez použití algoritmizovaných postupů.

Technická analýza používá matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným ekonomickým posouzením výsledků.

Metody používané ve finanční analýze se rozdělují na metody, které využívají elementární matematiku a na metody založené na složitějších matematických postupech a myšlenkách.

5.2. Metody elementární technické analýzy

- a) Analýza absolutních ukazatelů (stavových i tokových)
 - analýza trendů (horizontální analýza),
 - procentní rozbor (vertikální analýza).
- b) Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)
- c) Analýza cash flow
- d) Analýza poměrových ukazatelů
 - rentability,
 - aktivity,
 - zadluženosti a finanční struktury,
 - likvidity,
 - provozní činnosti,
 - kapitálového trhu,
 - cash flow.
- e) Analýza soustav ukazatelů
 - pyramidové rozklady,
 - predikční modely [7].

5.3. Vyšší metody finanční analýzy

- a) Matematicko-statistické metody
 - bodové odhady,

- statistické testy odlehých dat,
- empirické distribuční funkce,
- korelační koeficienty,
- regresní modelování,
- autoregresní modelování,
- analýza rozptylu,
- faktorová analýza,
- diskriminační analýza,
- robustní matematicko – statistické postupy.

b) Nestatistické metody

- matné množiny,
- expertní systémy,
- gnostická teorie neurčitých dat [7].

6. Analýza absolutních ukazatelů

K hodnocení finanční situace firem se při této analýze absolutních ukazatelů využívají přímo údaje obsažené v účetních výkazech. Vedle sledování změn absolutní hodnoty ukazatelů v čase se obvykle zjišťují také jejich relativní změny v procentech. Konkrétně se tyto absolutní ukazatele vyskytují v analýze vývojových trendů (horizontální analýza) a v procentní analýze komponent (vertikální analýza) [7].

Analýza trendů neboli horizontální analýza porovnává změny ukazatelů v časové řadě. Vychází se z dat účetních výkazů a výročních zpráv o firmě. Při analýze se bere v úvahu jak změna absolutních hodnot, tak i procentní změny jednotlivých položek výkazů, po řádcích, horizontálně. Proto se tomu říká horizontální analýza absolutních ukazatelů.

Při procentní analýze komponent neboli vertikální analýze se posuzují jednotlivé komponenty majetku a kapitálu, tzv. struktura aktiv a pasiv firmy. Ze struktury aktiv a pasiv je patrné jaké je složení hospodářských prostředků, které jsou potřeba pro výrobní a obchodní aktivity firmy a z jakých zdrojů byly tyto aktivity pořízeny. Na schopnosti vytvářet a udržovat rovnovážný stav majetku a kapitálu závisí ekonomická stabilita firmy.

7. Analýza poměrových ukazatelů

Finanční poměrové ukazatele charakterizují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Nejčastěji vycházejí z účetních dat z rozvahy nebo z výkazu zisku a ztráty. Údaje, které jsou k dispozici z rozvahy mají charakter stavových ekonomických veličin (zachycují veličiny k určitému datu, je to okamžitý stav). Naproti tomu ale údaje z výkazu zisku a ztráty charakterizují výsledky činnosti za určité období (jsou to intervalové veličiny, tokové ukazatele).

Poměrové ukazatele jsou nejoblíbenější a také nejrozšířenější metodou finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách firmy. Jsou prvním krokem k provedení celkové analýzy firmy.

Můžou být sestavovány jako podílové, kdy se dávají do poměru část celku a celek nebo jako vztahové, kdy se dávají do poměru samostatné veličiny.

Důvody, které vedly k širšímu používání poměrových ukazatelů, jsou:

- umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace dané firmy (horizontální analýza),
- jsou vhodným nástrojem prostorové analýzy (vertikální analýza),
- jsou používány jako vstupní údaje matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy, klasifikovat stavy, hodnotit rizika a předvídat budoucí vývoj.

Dle oblastí finanční analýzy se poměrové ukazatele člení na:

1. Ukazatele rentability
2. Ukazatele aktivity
3. Ukazatele zadluženosti
4. Ukazatele likvidity
5. Ukazatele tržní hodnoty
6. Provozní ukazatele
7. Ukazatele na bázi finanční fondů a cash flow
8. Pyramidové soustavy ukazatelů
9. Analýza vývoje zisku

7.1. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability neboli výnosnosti, ziskovosti poměřují zisk dosažený podnikem s výší zdrojů firmy, které byly použity k dosažení zisku.

ROI – ukazatel rentability vloženého kapitálu

Tento ukazatel patří k nejdůležitějším ukazatelům, pomocí nichž se hodnotí podnikatelská činnost firem.

$$ROI = zisk / celkový\ kapitál$$

Tento ukazatel vyjadřuje účinnost působení celkového kapitálu vloženého do firmy nezávisle na zdroji financování. Celkový kapitál představuje stavovou veličinu.

Čítec zlomku není vždy zadán jednoznačně. Můžeme se setkat se ziskem před úhradou všech úroků a daně z příjmů (EBIT), ziskem před úhradou dlouhodobých úroků a daně z příjmů, ziskem před zdaněním (EBT), čistým ziskem po zdanění (EAT) či ziskem po zdanění zvýšeném o nákladové úroky, resp. zvýšeném o zdaněné úroky.

ROA – ukazatel rentability celkových vložených aktiv

Ukazatel ROA poměřuje zisk s celkovými aktivy, které byly investovány do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou pořízeny. Pokud je do čitatele dosazen EBIT, pak ukazatel měří hrubou produkční sílu aktiv firmy před odpočtem daní a nákladových úroků. Je užitečný při porovnávání firem s rozdílnými daňovými podmínkami a s různým podílem dluhu ve finanční zdrojích.

$$ROA = EBIT / aktiva$$

Pokud se do čitatele dosadí čistý zisk po zdanění zvýšený o zdaněné úroky, znamená to, že se požaduje, aby ukazatel poměřil vložené prostředky nejen se ziskem, ale i s úroky, jež jsou odměnou věřitelům za jimi zapůjčený kapitál. Zahrnutí úroků do nákladů vede ke snížení vykázaného zisku a tím i k nižší dani z příjmů. A právě o takto ušetřenou částku daně je cena cizího kapitálu nižší.

$$ROA = \text{čistý zisk} + \text{úroky} * (1 - \text{ sazba daně}) / \text{aktiva}$$

ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu

Míra ziskovosti z vlastního jmění je ukazatelem, kterým vlastníci zjišťují, zda jejich kapitál přináší dostatečný výnos, zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti jejich investičního rizika. V čitateli se obvykle uvádí čistý zisk po zdanění, ale ve jmenovateli se musí dát pozor na to, který z fondů je vhodné vypustit. Pro investora je důležité, aby ROE byl vyšší než úroky, které by obdržel při jiné formě investování.

$$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$$

ROCE – ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů

V čitateli jsou celkové výnosy všech investorů a ve jmenovateli jsou dlouhodobé finanční prostředky, které má firma k dispozici. Slouží k prostorovému srovnávání firem, zejména k hodnocení monopolních veřejně prospěšných společností.

$$ROCE = \text{čistý zisk} + \text{úroky} / \text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní jmění}$$

ROS – ukazatel rentability tržeb

Tento ukazatel charakterizuje zisk vztažený k tržbám. Tržby ve jmenovateli představují tržní ohodnocení výkonů firmy za určité časové období.

$$ROS = \text{zisk} / \text{tržby}$$

Do čitatele je dosazen čistý zisk po zdanění, avšak někdy je vhodnější použít zisk před zdaněním, zejména při cenové kalkulaci, kdy přichází v úvahu zisková přírážka zahrnující zdroje pro úhradu daně z příjmu právnických osob.

1 – ROS – ukazatel nákladovosti

V tomto pojetí jsou celkové náklady odhadnuty jako rozdíl tržeb a zisku. Ukazatel lze ovšem vypočítat přímo jako podíl nákladů a tržeb a to i pro různé nákladové druhy.

$$1 - ROS = 1 - \text{zisk} / \text{tržby} = \text{tržby} - \text{zisk} / \text{tržby} = \text{náklady} / \text{tržby}$$

Mezi další ukazatele rentability patří:

$$\text{Rentabilita základního jmění} = \text{čistý zisk} / \text{základní jmění}$$

$$\text{Rentability cizího kapitálu} = \text{čistý zisk} / \text{cizí kapitál}$$

$$\text{Rentabilita dlouhodobého cizího kapitálu} = \text{EBIT} / \text{dlouhodobý cizí kapitál}$$

7.2. Ukazatele aktivity

Jinými slovy lze tyto ukazatele nazvat i ukazateli řízení aktiv. Měří, jak efektivně firma hospodaří se svými aktivy. Pokud je více aktiv než je účelné, vznikají firmě zbytečné náklady a tím i nízký zisk. Pokud jich je nedostatek, pak se firma musí vzdát mnoha potenciálně výhodných podnikatelských příležitostí a přichází tím o výnosy, které by mohla získat.

Vázanost celkových aktiv (kapitálu)

Podává informaci o výkonnosti, se kterou firma využívá aktiva s cílem dosáhnout tržeb. Měří celkovou produkční efektivnost firmy. Čím je ukazatel nižší, tím je to lepší, znamená to, že firma expanduje, aniž musí zvyšovat finanční zdroje.

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \text{aktiva} / \text{roční tržby}$$

Relativní vázanost stálých aktiv

Tento ukazatel je odvozen z ukazatele vázanosti celkových aktiv. V čitateli uvádí zůstatkovou hodnotu stálých aktiv, ukazatel se s počtem let zlepšuje zcela automaticky bez zásluhy firmy.

$$\text{Relativní vázanost stálých aktiv} = \text{stálá aktiva} / \text{roční tržby}$$

Obrat celkových aktiv

Udává počet obrátek, tj. kolikrát se aktiva obrátí za daný časový interval (rok). Pokud intenzita využívání aktiv firmy je nižší než počet obrátek celkových aktiv zjištěný jako oborový průměr, měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{roční tržby} / \text{aktiva}$$

Obrat stálých aktiv

Má význam při rozhodování o tom, zda pořídit další produkční investiční majetek. Nižší hodnota ukazatele než průměr v oboru je signálem pro výrobu, aby zvýšila využití výrobních kapacit a pro finanční manažery, aby omezili investice firmy.

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \text{roční tržby} / \text{stálá aktiva}$$

Obrat zásob

Někdy je nazýván jako ukazatel intenzity využití zásob a udává kolikrát je v průběhu roku každá položka zásob firmy prodána a znovu uskladněna. Slabinou tohoto ukazatele je, že tržby odrážejí tržní hodnotu, zatímco zásoby se uvádějí v nákladových (pořizovacích) cenách. Proto ukazatel často nadhodnocuje skutečnou obrátku.

$$\text{Obrat zásob} = \text{roční tržby} / \text{zásoby}$$

Doba obratu zásob

Udává průměrný počet dnů po něž jsou zásoby vázány v podnikání do doby jejich spotřeby (jde-li o suroviny a materiál) nebo do doby jejich prodeje (u zásob vlastní výroby).

$$\text{Doby obratu zásob} = \text{průměrná zásoba} / \text{denní spotřeba}$$

Doba obratu pohledávek (průměrná doba splatnosti pohledávek)

Používá se při hodnocení účtu 311 – Odběratelé. Vypočítá se jako poměr průměrného stavu obchodních pohledávek k průměrným denním tržbám na fakturu. Výsledkem je počet dnů, během nichž je inkaso peněz za každodenní tržby zadrženo v pohledávkách. Po tuto dobu musí firma čekat na inkaso plateb za své již provedené tržby.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{obchodní pohledávky} / \text{denní tržby na obchodní úvěr}$$

7.3. Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele můžeme nazvat ukazateli finanční nezávislosti či struktury zdrojů. Udávají vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování firmy, měří rozsah v jakém firma používá k financování dluhy. Zadluženost není pouze negativní charakteristikou firmy. Její růst může přispět k celkové rentabilitě a tím i k vyšší tržní hodnotě firmy avšak současně zvyšuje riziko finanční nestability.

Celková zadluženost (koeficient napjatosti, dluh na aktiva, ukazatel věřitelského rizika)

Vypočte se jako podíl cizího kapitálu (celkového dluhu) k celkovým aktivům. Čím je větší podíl vlastního kapitálu, tím je větší bezpečnost proti ztrátám věřitelů v případě likvidace. Proto věřitelé preferují nízký ukazatel zadluženosti. Vlastníci na druhé straně hledají větší finanční páku¹, aby znásobili svoje výnosy.

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí kapitál} / \text{celková aktiva}$$

Kvóta vlastního kapitálu (vybavenost vlastním kapitálem, finanční nezávislost)

Je doplňkem k ukazateli celkové zadluženosti. Vyjadřuje finanční nezávislost firmy. Oba ukazatele (jejich součet je roven 1) informují o finanční struktuře firmy, o skladbě kapitálu.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva}$$

¹ Finanční pákou se rozumí efekt zvyšování rentability vlastního kapitálu použitím cizího kapitálu v kapitálové struktuře podniku. Je-li úroková míra nižší než výnosnost aktiv, potom použití cizího kapitálu zvyšuje výnosnost vlastního kapitálu.

Koeficient zadluženosti (míra zadluženosti)

Má stejnou vypovídací schopnost jako celková zadluženost. Oba rostou s tím, jak roste proporce dluhů ve finanční struktuře firmy.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \text{cizí kapitál} / \text{vlastní kapitál}$$

Úrokové krytí

Ukazatel informuje o tom, kolikrát převyšuje zisk placené úroky. Prakticky část zisku vyprodukovaná cizím kapitálem by měla stačit na pokrytí nákladů na vypůjčený kapitál. Pokud je ukazatel roven 1, znamená to, že na zaplacení úroků je třeba celého zisku a na akcionáře nezbude nic.

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{úroky}$$

Dlouhodobá zadluženost

Vyjadřuje jaká část aktiv firmy je financována dlouhodobými dluhy. Napomáhá nelézt optimální poměr dlouhodobých a krátkodobých cizích zdrojů. Do dlouhodobých cizích zdrojů se zahrnují dlouhodobé obchodní závazky, úvěry a rezervy.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \text{dlouhodobé cizí zdroje} / \text{aktiva}$$

Běžná zadluženost

Poměřuje krátkodobý cizí kapitál a celkovými aktivy. Čítec zahrnuje krátkodobé závazky a běžné bankovní úvěry.

$$\text{Běžná zadluženost} = \text{krátkodobý cizí kapitál} / \text{aktiva}$$

Dlouhodobé krytí aktiv

Měří podíl dlouhodobých zdrojů firmy na celkových aktivech.

$$\text{Dlouhodobé krytí aktiv} = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál} / \text{aktiva}$$

Dlouhodobé krytí stálých aktiv

Ukazatel vyjadřuje krytí stálých aktiv dlouhodobým kapitálem. Při hodnotě vyšší než 1 dochází k překapitalizaci, která znamená vyšší stabilitu firmy, ale snižuje se celková efektivnost podnikání. Pro analýzu ukazatele je významná rovněž trvale vázaná část oběžných aktiv firmy.

$$\text{Dlouhodobé krytí stálých aktiv} = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál} / \text{stálá aktiva}$$

Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem

Je obdobou předchozího ukazatele a je využíván pro hodnocení stability firmy.

$$\text{Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem} = \text{vlastní kapitál} / \text{stálá aktiva}$$

Podíl čistého pracovního kapitálu z majetku

Informuje o tom, jaká část aktiv je kryta čistým pracovním kapitálem.

$$\text{Podíl ČPK z majetku} = \text{ČPK} / \text{aktiva}$$

7.4. Ukazatele likvidity

Charakterizují schopnost firmy dostát svým splatným závazkům. Úzce navazují na ukazatele finanční závislosti. Likvidita je souhrn všech potenciálně likvidních prostředků, které má firma k dispozici pro úhrn svých splatných závazků. Solventnost se definuje jako připravenost hradit své dluhy, když nastala jejich splatnost a je tedy jednou ze základních podmínek existence firmy. Existuje vzájemná podmíněnost likvidity a solventnosti. Podmínkou solventnosti je, aby firma měla část majetku vázanou ve formě, kterou může platit, tedy ve formě peněz (nebo alespoň ve formě pohotově přeměnitelné v peníze). Jinými slovy lze říci, že podmínkou solventnosti je likvidita.

Ukazatelé likvidity poměřují to, čím je možno platit (čítatel) tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Zabývá se nejlikvidnější částí aktiv společnosti a rozdělují se podle likvidnosti položek aktiv dosazovaných do čitatele z rozvahy.

Běžná likvidita (celková likvidita, mobilita, běžná míra, 3. stupeň likvidity)

Ukazuje kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Je citlivá na strukturu zásob a jejich správné oceňování vzhledem k jejich prodejnosti a na strukturu pohledávek vzhledem k jejich neplacení ve lhůtě či nedobytnosti. U zásob může trvat velmi dlouho než se přemění na peníze, neboť nejprve musí být spotřebovány, přeměněny ve výrobky, prodány a pak se čeká na úhradu od odběratele. Ukazatel je měřítkem budoucí solventnosti firmy a je postačující pro hodnotu vyšší než 1,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$$

Pohotová likvidita (rychlý test, 2. stupeň likvidity)

Ve snaze odstranit nevýhody předchozího ukazatele vylučuje z oběžných aktiv zásoby a ponechává v čitateli jen peněžní prostředky (v hotovosti a na účtech, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky). V analýze je užitečné zkoumat poměr mezi ukazatelem

běžné a pohotové likvidity. Výrazně nižší hodnota pohotové likvidity ukazuje nadměrnou váhu zásob v rozvaze společnosti. S velkým rozdílem ukazatelů se lze setkat u obchodních firem, kde se předpokládá, že se zásoby rychle obměňují a jsou dost likvidní. Pro zachování likvidity firmy by neměla hodnota ukazatele klesnout pod 1.

$$\text{Pohotová likvidita} = \text{oběžná aktiva-zásoby} / \text{krátkodobé závazky}$$

Okamžitá likvidita (1. stupeň likvidity, hotovostní)

Měří schopnost firmy hradit právě splatné dluhy. Do čitatele se dosazují peníze a jejich ekvivalenty (volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy a šeky). Likvidita je zajištěna při hodnotě ukazatele alespoň 0,2.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{peněžní prostředky+ekvivalenty} / \text{okamžitě splatné závazky}$$

7.5. Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatele tržní hodnoty využívají jak skuteční, tak i potencionální akcionáři. Jsou to především ti, kteří vložili svůj kapitál do základního jmění firmy a všichni, kdo obchodují na kapitálovém trhu a zajímají se o návratnost svých vložených investic.

Do ukazatelů patří: účetní hodnota akcie, čistý zisk na akcii, dividenda na akcii, dividendový výnos, poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii (P/E), ziskový výnos, poměr tržní ceny akcie k její účetní hodnotě a dividendové krytí.

Z důvodu, že analyzovaný podnik má právní formu společnost s ručením omezeným, nebude již dále tato skupina ukazatelů rozebírána.

8. Charakteristika podniku PFT spol. s r.o.

PFT spol. s r. o. byla založena a zaregistrována v obchodním rejstříku na Okresním soudě v Hradci Králové 27. září 1993 dle zákona č. 513/1991 Sb. na základě společenské smlouvy. Zakladatelé firmy a současnými majiteli jsou Heinrich Dombrink (Spolková republika Německo), Otto Dombrink (Spolková republika Německo), PhDr. Jan Hejduk (Česká republika) a Ing. Zdeněk Slováček (Česká republika). Základní kapitál společnosti činí 200 000,- Kč a je již plně splacen. Od roku 1998 funguje podnik již bez osobního vlivu Heinricha a Otty Dombrinka.

Předmětem podnikání v rámci systému managementu jakosti je:

- výroba plastových a hliníkových oken a dveří,
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej (kromě činností uvedených v přílohách č. 1 až č. 3 zákona č. 455/91 Sb., které by svou povahou mohly splňovat charakter této kategorie obchodní živnosti),
- provozování myslivosti.

Firma PFT spol. s r. o. je výrobcem a zároveň prodejcem plastových a hliníkových oken a dveří. Tato činnost je rozdělena do dvou účetních středisek, jde o středisko plast a hliník.

Vedle centrály v Jičíně, máme středisko ve Vrchlabí, jejichž hlavní úkol je zajištění odbytu v oblasti Krkonoš, dále pak obchodní zástupce na Liberecku a Královéhradecku.

Funkci statutárního orgánu zastává PhDr. Jan Hejduk, který je ustanoven prokuristou firmy a zároveň je obchodně–ekonomickým ředitelem a Ing. Zdeněk Slováček, který je jednatelem firmy a výrobně–technickým ředitelem a představitelem vedení pro jakost výrobků. Jménem společnosti je oprávněn navenek jednat a podepisovat za ni jednatel společnosti a prokurista, každý samostatně a v záležitostech vyhrazených k rozhodnutí valné hromadě, oba společně.

PFT spol. s r. o. je držitelem různých certifikátů systémů jakosti od různých auditorských firem. Podnik splňuje systém managementu jakosti dle normy ČSN EN ISO 9001 : 2001 pro procesy výroba a montáž plastových oken.

8.1. Organizační struktura

Organizační strukturou rozumíme stanovení povinností, pravomocí a vztahů mezi jednotlivými zaměstnanci závodu.

V této hierarchii je nejvýše postavena valná hromada společnosti představovaná jednotlivými společníky.

Za úspěšný chod podniku jsou odpovědni obchodně–ekonomický ředitel a výrobně–technický ředitel. Každý má pod sebou ještě další jednotlivé oddělení (nákupní, výrobní, obchodní, ekonomické, přípravné), v jejichž čele stojí vedoucí pracovníci, kteří spolu navzájem neustále komunikují a spolupracují a zároveň je každý z nich zodpovědný za svůj úsek a za něj vykazuje dosažené výsledky.

Schéma organizační struktury je uvedeno v příloze této práce.

8.2. Odbyt

V počátcích výroby, od roku 1995, silně převládal export a to především do Německa. Od roku 2001 již převažuje tuzemský odbyt, což je způsobeno vznikem rozšířené sítě obchodních středisek a prodejců orientovaných především na Čechy. V současné době se na zahraniční trhy vyváží okolo 40% veškeré produkce, zbytek jde na domácí trh.

8.3. Zaměstnanci

Průměrný počet zaměstnanců se pohybuje okolo 110 lidí, kteří pracují na 8 740 m² výrobních hal a 1 026 m² rozlohy administrativní budovy.

Přibližně 60% pracuje ve výrobě a zbylých 40% jako technicko–hospodářští pracovníci.

Vzdělanostní struktura zaměstnanců firmy je následující: nejvíce zaměstnanců je vyučených a nebo se středním odborným vzděláním bez maturity (61%), úplné střední vzdělání s maturitou má 26%, vysokoškolské vzdělání 11% a se základním 2%. Zaměstnanci se základním vzděláním, středním odborným bez maturity a vyučení pracují převážně ve výrobě. Ostatní (vysokoškolsky vzdělaní a s úplným středním vzděláním s maturitou) pracují jako technicko–hospodářští pracovníci.

Ženy tvoří přibližně 20% všech zaměstnanců, hlavně jako administrativní pracovnice. Muži pracují ve výrobě a v technicky a fyzicky náročnějších činnostech.

Věková struktura firmy je převážně mladá. Nejvíce zaměstnanců je do 30-ti let (34%) a od 31–40-ti let (30%). Zbylé dvě věkové kategorie od 41 do 50-ti let a od 51 do 60-ti let mají okolo 18%.

8.4. Užívané účetní metody a zásady

Způsob ocenění zásob

O zásobách je účtováno metodou A i B. Zásoby se oceňují pro kalkulaci výrobků průměrnou cenou pořízení. Metoda B je využívána při nákupu skla. Tento materiál je objednáván dle jednotlivých zakázek, tudíž není třeba vést o tomto materiálu podrobnou

skladovou evidenci. Metoda A je používána u ostatního materiálu (plastové profily, kování, kovové výztuhy atd.) K 31. 12. jsou vždy provedeny řádné inventury, v případě vzniklých rozdílů jsou vnitřním účetním dokladem proúčtovány v prosincové účetní závěrce.

Odpis hmotného a nehmotného majetku

Hmotný i nehmotný dlouhodobý majetek je odepisován měsíčně. Používají se metody zrychleného odepisování.

Drobný hmotný majetek považuje firma za zásoby, při pořízení jsou účtovány v účtové skupině 1 – Zásoby, při zařazení do používání jsou odepsány 100% do nákladů.

Pro přepočítání cizích měn na českou měnu se používá kurz dle Celního úřadu v návaznosti na vyplňování formuláře INTRASTAT.

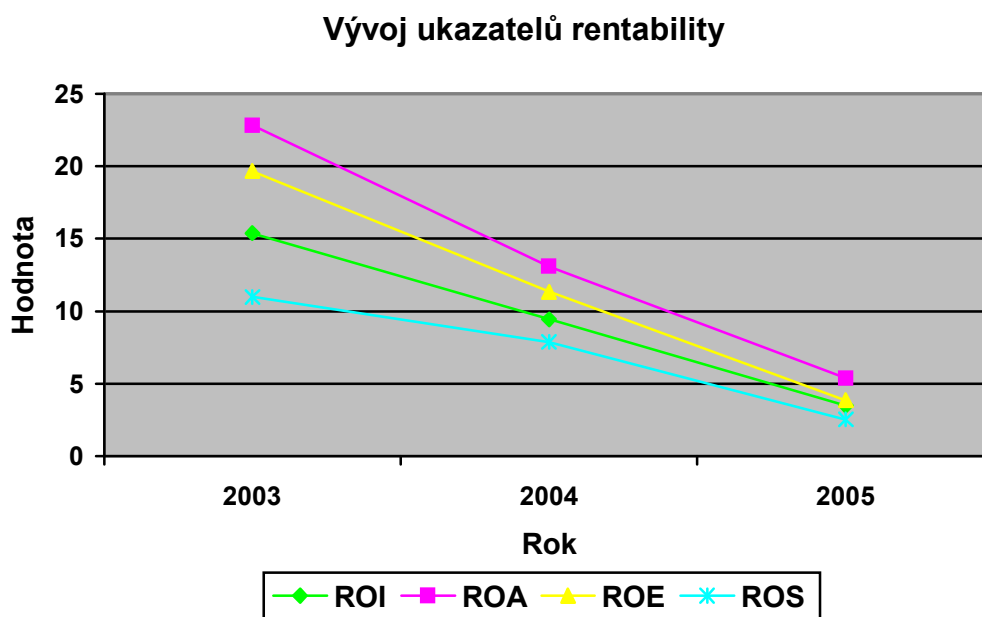
Při výpočtu reálné hodnoty majetku a závazků vychází firma ze skutečných údajů vedených v účetních knihách.

9. Poměrové ukazatele v praktické finanční analýze

9.1. Ukazatele rentability

	2003 (v %)	2004 (v %)	2005 (v %)
ROI	15,38	9,44	3,46
ROA	22,83	13,08	5,38
ROE	19,68	11,33	3,85
ROCE	19,59	11,44	3,94
ROS	10,99	7,88	2,53

Tabulka 1 – Hodnoty ukazatelů rentability

Obrázek 1 – Vývoj ukazatelů rentability v letech 2003 – 2005

U ukazatelů rentability vycházejí všechny hodnoty z dosaženého zisku podniku (čítatel). Jedná se buď o čistý zisk (EAT), zisk před zdaněním a úhradou nákladových úroků (EBIT) nebo čistý zisk zvýšený o nákladové úroky. Z tabulky i grafu je patrné, že všechny ukazatele rentability mají klesající tendenci. Je to způsobeno stále nižším ziskem, který podnik v posledních letech dosahuje. Tento pokles zisku je způsoben především opravnými položkami, které se vytvořily na pohledávky řešené soudní cestou a v konkurzním řízení. Hodnoty uvedené ve jmenovateli všech ukazatelů, jsou celkem stálá data a moc se jejich výše oproti předchozím rokům nemění.

Dalším ukazatelem je rentabilita základního jmění, která vykazuje kolik Kč čistého zisku připadne na 1 Kč základního jmění. Ukazatel dosahuje v letech 2003 až 2005 těchto hodnot: 166,87 Kč; 108,34 Kč; 38,30 Kč. I přes klesající tendenci dosahuje ukazatel vysokých hodnot, které jsou způsobeny tím, že výsledky hospodaření jednotlivých let nejsou převáděny do základního jmění, který je po celou dobu existence podniku stabilní.

Rentabilita cizího kapitálu dosahuje těchto hodnot: 70,52%; 56,84%; 33,85%. Z tohoto ukazatele vyplývá, že cizí kapitál je stále méně výnosný. Je to způsobenou jak klesající tendencí čistého zisku, tak i výrazným poklesem cizích zdrojů, které podnik ke svým aktivitám využívá.

9.2. Ukazatele aktivity

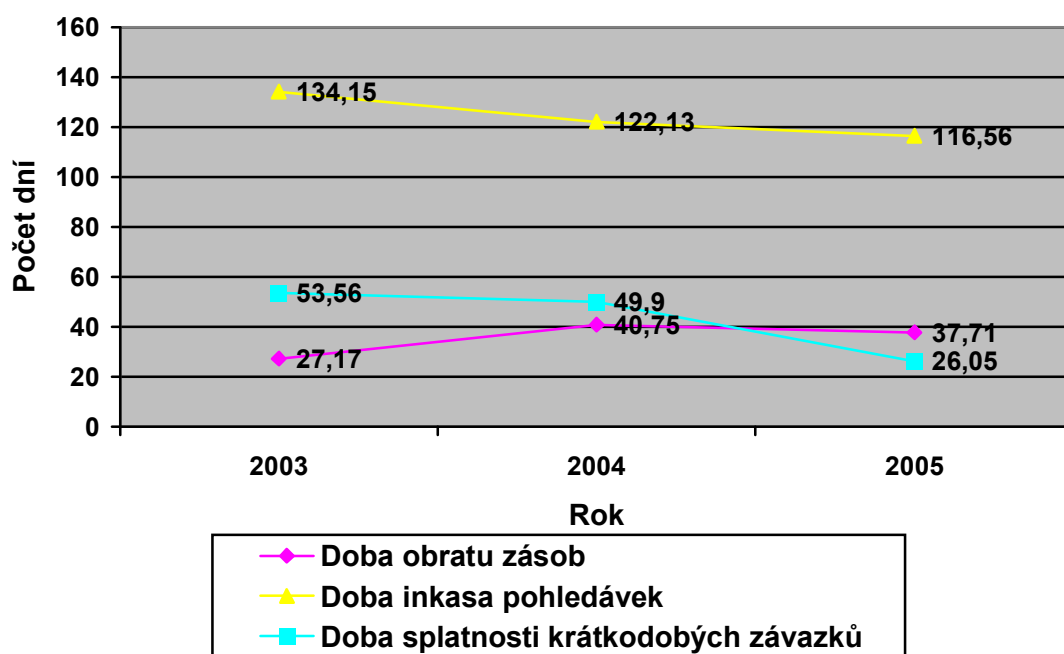
	2003	2004	2005
Vázanost celkových aktiv	0,71	0,83	0,73
Obrat aktiv	1,40	1,20	1,36
Obrat zásob	13,25	8,83	9,55

Tabulka 2 – Ukazatele aktivity v letech 2003 – 2005

Vázanost celkových aktiv nám ukazuje, jak podnik dobře využívá svá aktiva k tomu, aby dosáhl tržeb a jaká je produkční efektivnost firmy. Ukazatel poměruje výši aktiv s ročními tržbami. Nejlepšího výsledku dosáhl v roce 2003, kdy hodnota byla nejmenší, v roce 2004 se tento ukazatel mírně pohoršil, ale v roce 2005 se produkční efektivnost podniku opět vylepšila.

Obrat aktiv a obrat zásob nám podávají informaci o počtu obrátek daného ukazatele za rok. Zásoby se během jednoho roku obmění častěji než aktiva, v průměru je to 10-krát za jeden kalendářní rok. Je to způsobeno především rychlou spotřebou a následným nákupem materiálu, který se na výrobu oken spotřebovává. U materiálu, který se používá často na všechny zakázky se používá metoda zásobování ABC, u materiálu, který je ojedinělý a nevyskytuje se u každé zakázky, se používá metoda Just-in-time. Právě díky tomuto způsobu zásobování u různých druhů materiálu dosahuje obrat zásob rychlých obrátek a dokáže tak rychleji reagovat na měnící se potřeby zákazníků.

Vývoj ukazatelů aktivity

Obrázek 2 – Vývoj ukazatelů aktivity v letech 2003 – 2005

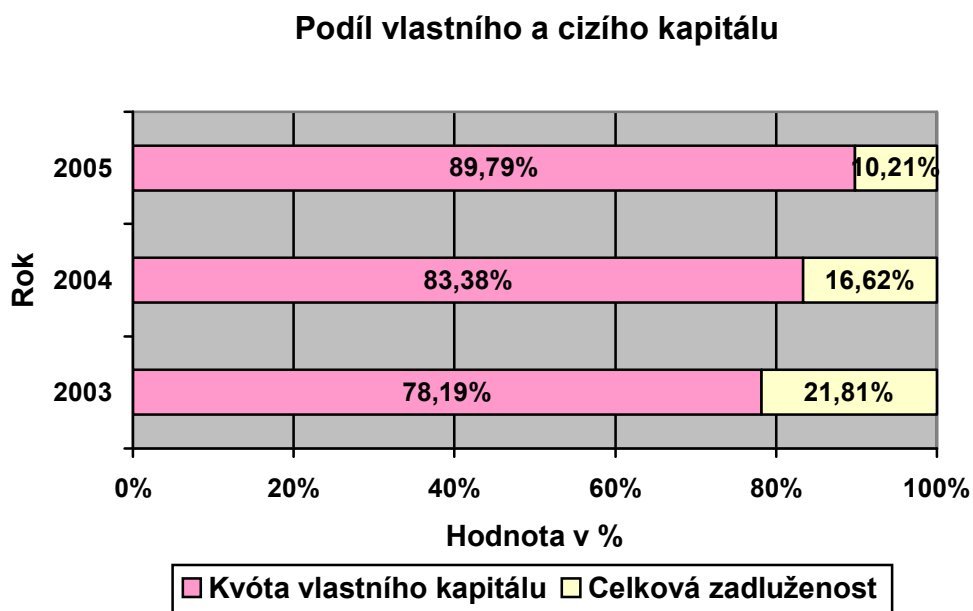
Doba obratu zásob nám říká, kolik dní jsou průměrně zásoby vázány v podniku do té doby než se spotřebují. Tento ukazatel má stoupající tendenci, což znamená, že spotřeba materiálu trvá stále déle a zároveň s tím jsou ve firmě vázány finanční prostředky, které by mohly být upotřebeny jinde, například k investování do cenných papírů, které by přinesly větší zhodnocení. Ale celkově tento ukazatel hodnotím kladně, protože výroba jedné průměrné zakázky trvá 3 – 4 týdny, což odpovídá době obratu.

Doba inkasa pohledávek je i přes klesající trend dost vysoká. Podniku trvá přes 100 dnů, kdy čeká na své splatné pohledávky, po tuto dobu je jejich výše zahrnuta již v tržbách, ale fyzicky peníze podnik ještě neinkasoval. Z interních zdrojů vím, že do těchto pohledávek jsou zahrnuty i vystavené faktury na různé organizace, které mají splátkový kalendář vystavený i na několik let dopředu a tudíž se doba inkasa pohledávek celkově zvyšuje.

Přesto tento ukazatel dosahuje varovných hodnot a měla by se propracovat nová strategie týkající se odbytu a placení vystavených faktur za odebrané zboží a služby.

I když do ukazatelů aktivity nepatří doba splatnosti krátkodobých závazků, poslouží nám k porovnání. Tento ukazatel zaznamenává klesající trend, kdy se tato doba zmenšila z původních 53,5 dne na 26 dní. Z toho vyplývá, že firma plní včas své splatné závazky, ale s porovnáním s dobou inkasa pohledávek nejsou naši zákazníci již tak pohotoví s placením za odebrané zboží.

9.3. Ukazatele zadluženosti

Obrázek 3 – Podíl vlastního a cizího kapitálu v letech 2003 – 2005

Z výše uvedeného grafu je patrné, že cizí kapitál podniku se neustále snižuje na úkor vlastního kapitálu. Pokud je vlastní kapitál větší než cizí, je to lepší pro věřitele firmy. Ale pro vlastníky podniku je na druhé straně výhodnější mít více cizího kapitálu, protože tím dosahují finanční páky, což je pro ně podstatně lepší a získají tím větší efekt rentability vlastního kapitálu.

	2003	2004	2005
Úrokové krytí	182,73	138,29	56,81
Dlouhodobá zadluženost	1,00%	0,00%	0,34%
Krátkodobá zadluženost	20,82%	16,62%	9,87%

Tabulka 3 – Vybrané ukazatele zadluženosti

Úrokové krytí firmy se razantním skokem snížilo, vyjadřuje nám kolikrát dosažený zisk přesahuje placené nákladové úroky. Protože podnik využívá málo cizích zdrojů a neplatí tak vysoké nákladové úroky, přesahuje zisk v průměru všech tří let 126-krát nákladové úroky.

Z ukazatele dlouhodobé zadluženosti je vidět, že firma nemá skoro žádné dlouhodobé cizí zdroje, který by používala ke krytí aktiv. V roce 2003 představuje výše uvedené 1% dlouhodobý úvěr, který byl použit jako zdroj krytí aktiv. V roce 2004 dosahuje dokonce 0%, což znamená, že v tomto roce neměla žádné dlouhodobé závazky a v roce 2005 měl podnik jediný dlouhodobý cizí zdroj, který představoval odložený daňový závazek.

Krátkodobá zadluženost se nevyvíjí stejnoměrně a klesá. Je to způsobeno i kratší dobou splatnosti krátkodobých závazků, kdy se podnik snaží včas plnit své dluhy vůči dodavatelům.

Dalším ukazatelem zadluženosti je koeficient neboli míra zadluženosti, který se pomalu snižuje (z 0,28 v roce 2003, přes 0,20 v roce 2004 až na 0,11 v roce 2005) jako celková zadluženost firmy. Je to způsobeno tím, že podnik má dostatek vlastních zdrojů, který je převážně tvořen z nerozděleného zisku minulých let.

9.4. Ukazatele likvidity

	2003	2004	2005
Běžná likvidita	3,38	3,84	6,73
Pohotovná likvidita	3,00	3,26	6,75
Okamžitá likvidita	0,36	0,58	0,81

Tabulka 4 – Ukazatele likvidity v letech 2003 – 2005

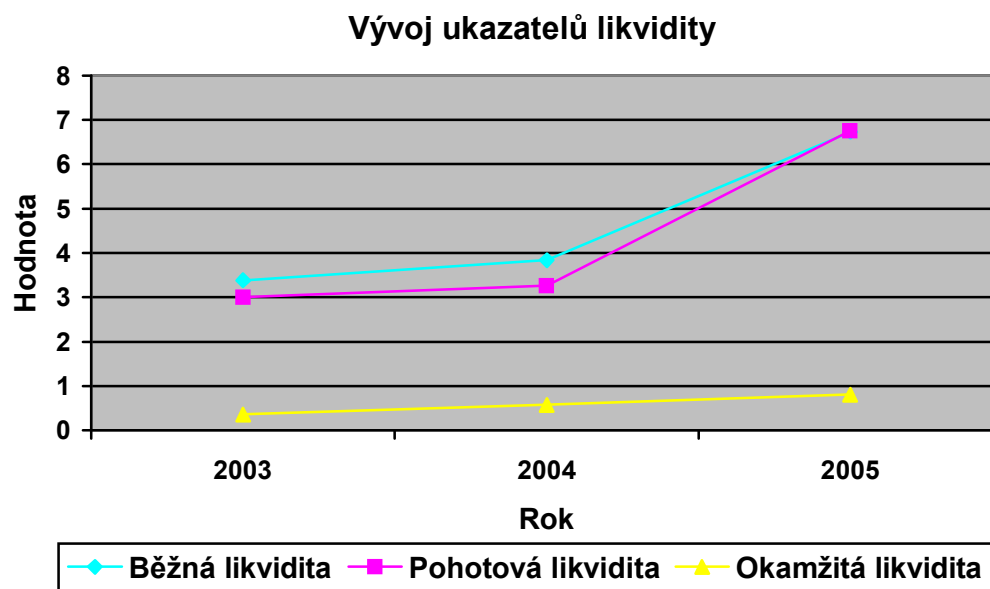
Na první pohled je patrné, že ukazatele likvidity dosahují vysokých hodnot a stále mají rostoucí tendenci. To znamená, že firma může vlastně kdykoliv dostát svým splatným závazkům, protože má velké množství likvidních prostředků, mezi které řadíme veškerá oběžná aktiva tvořená zásobami, pohledávkami a finančním majetkem.

Pro běžnou likviditu je postačující hodnota vyšší než 1,5, u analyzovaného podniku nám tento ukazatel enormně roste, především v roce 2005 dosáhl nejvyšší hodnoty, která přesahuje číslo 6,5. Je to způsobeno tím, že podnik vlastní velké množství oběžných aktiv, která se skládá převážně z krátkodobých pohledávek a na druhé straně má stále se snižující krátkodobé závazky, které tvoří jmenoval ukazatele.

Stejně tak u pohotové likvidity, kde je postačující, aby tento ukazatel neklesl pod hranici 1, dosahuje vysokých hodnot. V tomto ukazateli jsou do čitatele zlomku dosazeny krátkodobé pohledávky a finanční majetek. Nejvyšší hodnoty dosáhl tento ukazatel v roce 2005, kdy dokonce o 0,02 přesáhl ukazatel běžné likvidity.

Oba výše popsané ukazatele vzrostly skoro dvojnásobně mezi lety 2004 a 2005. Způsobil to především pokles krátkodobých závazků a růst oběžných aktiv.

U okamžité likvidity je likvidita podniku dosažena při hodnotě ukazatele nad 0,2. Toto kritérium podnik splňuje také. Tento ukazatel neroste tak významně jako ostatní dva, což je patrné z grafu. Do čitatele se dosazují jen finanční prostředky a jejich ekvivalenty, proto je takový velký rozdíl mezi tímto ukazatelem likvidity a výše popsanými ukazateli běžné a pohotové likvidity.

Obrázek 4 – Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2003 – 2005

10. Vertikální analýza

10.1. Vertikální analýza aktiv

Struktura aktiv	Stav k 31.12.2003		Stav k 31.12.2004		Stav k 31.12.2005	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Dlouhodobý majetek	63 609	29,32	82 234	35,85	73 714	33,27
- nehmotný	82	0,04	64	0,03	64	0,03
- hmotný	63 527	29,28	82 170	35,82	73 650	33,24
- finanční	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	152 470	70,28	146 427	63,83	147 335	66,50
- zásoby	22 911	10,56	31 132	13,57	31 667	14,29
- dlouhodobé pohledávky	-5 920	-2,73	-8 858	-3,86	-32 025	-14,45
- krátkodobé pohledávky	119 038	54,87	102 165	44,53	129 909	58,63
- finanční majetek	16 411	7,56	21 988	9,58	17 784	8,03
Ostatní aktiva	865	0,4	748	0,33	521	0,24
- časové rozlišení	865	0,4	748	0,33	521	0,24
AKTIVA CELKEM	216 944	100	229 409	100	221 570	100

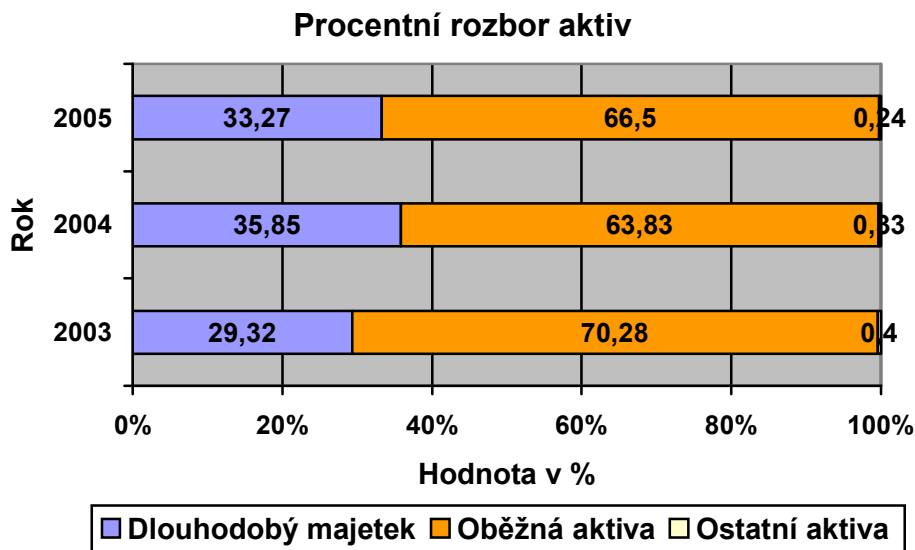
Tabulka 5 – Vertikální analýza aktiv v letech 2003 – 2005

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že aktiva firmy jsou ve všech letech nejvíce představována oběžnými aktivy, které v průměru představují 66,87%, z oběžných aktiv představují nejvyšší položku krátkodobé pohledávky, které mají podíl na celkových aktivech v průměru okolo 50% a na oběžných aktivech průměrně okolo 78%. Tyto hodnoty krátkodobých pohledávek jsou příliš vysoké a firma by měla vybírat peníze za své výrobky v hotovosti a nenechávat na zákaznících placení převodem. Průměrná doba inkasa pohledávek je okolo 125 dnů a v těchto dnech firma přichází o peníze v hotovosti, které by mohla využít k jiným účelům, např. k zhodnocení na termínovaných účtech, k nákupu cenných papírů apod. Nejvyšší hodnotu, jak absolutní tak i procentuální, představují krátkodobé pohledávky v roce 2005 a mají rostoucí tendenci, zde hrozí vážné nebezpečí.

Z interních zdrojů podniku je vidět, že tyto krátkodobé pohledávky představují především faktury po splatnosti těch firem, které jsou v konkurzních řízení a stále se čeká na ukončení konkurzu a vydání rozvrhového usnesení. Po vydání rozvrhového usnesení a zaplacení poměrné částky se tyto pohledávky odepíší a převedou do nedobytného salda a nebudou se již nadále ukazovat v rozvaze.

Největší položku dlouhodobého majetku představuje dlouhodobý hmotný majetek s podílem okolo 33% na celkových aktivech, který tvoří především budovy a samostatné movité věci a zařízení sloužící k výrobě plastových a hliníkových oken a dveří.

Zanedbatelnou položku aktiv tvoří ostatní aktiva, která mají stále klesavou tendenci a jejich hodnota se snižuje a nedosahuje ani výše 0,5%. Podnik nevlastní žádný dlouhodobý finanční majetek.

Obrázek 5 – Procentní rozbor aktiv v letech 2003 –2005

10.2. Vertikální analýza pasiv

Struktura pasiv	Stav k 31.12.2003		Stav k 31.12.2004		Stav k 31.12.2005	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Vlastní kapitál	169 621	78,19	191 289	83,38	198 947	89,79
- základní kapitál	200	0,09	200	0,09	200	0,09
- kapitálové fondy	3	0	3	0	3	0
- rezervní fondy	103	0,05	104	0,05	103	0,05
- VH minulých let	135 942	62,66	169 315	73,80	190 982	86,19
- VH běžného období	33 373	15,38	21 667	9,44	7 659	3,46
Cizí zdroje	47 322	21,81	38 120	16,62	22 623	10,21
- rezervy	0	0	0	0	0	0
- dlouhodobé závazky	0	0	0	0	746	0,34
- krátkodobé závazky	45 161	20,82	38 120	16,62	21 877	9,87
- bankovní úvěry	2 161	1	0	0	0	0
Ostatní pasiva	0	0	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	216 943	100	229 409	100	221 570	100

Tabulka 6 – Vertikální analýza pasiv v letech 2003 – 2005

Největší položku pasiv tvoří vlastní kapitál, který v průběhu analyzovaných let neustále roste (z původních 78,19% v roce 2003 až na 89,79% v roce 2005). To je způsobeno tím, že

každý rok se zisk převedl do výsledku hospodaření minulých let a tím narůstá celkový vlastní zdroj financování podniku. Samostatný hospodářský výsledek běžného období neustále klesá, v roce 2003 představoval 15,35% z celkových pasiv a v roce 2005 už pouhých 3,46% na celkových pasivech.

Cizí zdroje jsou tvořeny především krátkodobými závazky, které má firma vůči svým dodavatelům. Při průměrné době splatnosti krátkodobých závazků, která se stále snižuje a činí v průměru 43 dní, nehrozí dodavatelům žádná velká rizika, že by jim podnik za odebrané zboží a služby nezaplatil.

Jediný bankovní úvěr měl podnik v roce 2003, který byl během roku 2004 splacen a firma již žádný další dlouhodobý úvěr nevyužila.

11. Horizontální analýza

11.1. Trendová analýza aktiv

Struktura aktiv	Změna 2004 - 2003		Změna 2005 - 2004	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Dlouhodobý majetek	18 625	29,28	-8 520	-10,36
- nehmotný	-18	-21,95	0	0
- hmotný	18 643	29,35	-8 520	-10,36
- finanční	0	0	0	0
Oběžná aktiva	-6 043	-3,96	908	0,62
- zásoby	8 221	35,88	535	1,72
- dlouhodobé pohledávky	-2 938	49,63	-23 167	261,54
- krátkodobé pohledávky	-16 873	-14,17	27 744	27,16
- finanční majetek	5 547	33,74	-4 204	-19,12
Ostatní aktiva	-117	-13,53	-227	-30,34
- časové rozlišení	-117	-13,53	-277	-30,34
AKTIVA CELKEM	12 465	5,75	-7 839	-3,42

Tabulka 7 – Trendová analýza aktiv v letech 2003 – 2005

Celkově vzrostla aktiva mezi lety 2003 a 2004 o 5,75%, naproti tomu ale další rok klesla o 3,42%. Tyto procentní změny nepředstavují vůbec žádné razantní změny, ale v rámci jednotlivých položek se již o podstatné změny jedná.

Růst aktiv mezi lety 2003 a 2004 byl způsoben především dlouhodobým hmotným majetkem o 29,35%, kdy podnik vystavěl 4. výrobní halu, která slouží pro sklad materiálu. Zároveň ale celkem významně poklesly krátkodobé pohledávky o 14,17 %. Největší procentní změna se týká dlouhodobých pohledávek, které v letech 2003 – 2004 klesly o 2 938 tis. Kč, v procentním vyjádření se dlouhodobé pohledávky změnilo o 49,63%.

Pokles aktiv v letech 2004 a 2005 se týká především položky dlouhodobého hmotného majetku. Příčinou tohoto snížení jsou odpisy, které se v roce 2005 vytvořily. Oběžná aktiva se změnila jen o 0,62%. Největší procentní změnou prošly opět dlouhodobé pohledávky, které opět poklesly, tentokrát o 23 167 tis. Kč (změna necelých 262%). Tento velký pokles pohledávek byl způsoben tvorbou opravných položek, které se tvořily kvůli pohledávkám přihlášených do konkurzního řízení a pohledávkám, které byly předány k řešení soudní cestou a zažalovány.

11.2. Trendová analýza pasiv

Struktura pasiv	Změna 2004 - 2003		Změna 2005 - 2004	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Vlastní kapitál	21 668	12,77	7 658	4
- základní kapitál	0	0	0	0
- kapitálové fondy	0	0	0	0
- rezervní fondy	1	0,97	-1	-0,96
- VH minulých let	33 373	24,55	21 667	12,80
- VH běžného období	-11 706	-35,08	-14 008	-64,65
Cizí zdroje	-9 202	-19,45	-15 497	-40,65
- rezervy	0	0	0	0
- dlouhodobé závazky	0	0	746	100
- krátkodobé závazky	-7 041	-15,59	-16 243	-42,61
- bankovní úvěry	-2 161	-100	0	0
Ostatní pasiva	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	12 466	5,75	-7 839	-3,42

Tabulka 8 – Trendová analýza pasiv v letech 2003 – 2005

Z trendové analýzy pasiv vyplývá, že vlastní kapitál firmy se stále zvyšuje, i když ve druhém období nedosahuje takové absolutní změny jako mezi lety 2003 a 2004. Cizí zdroje se naopak neustále snižují a podnik veškeré své aktivity kryje z vlastního kapitálu. Celkově se pasiva v procentuálním vyjádření moc nemění.

V prvním i druhém období došlo v rámci vlastního kapitálu především k růstu hospodářského výsledku minulých let, kdy se výsledek hospodaření ve výši 33 373 tis. Kč za rok 2003 a 21 667 tis. Kč za rok 2004 přenesl do položky nerozděleného výsledku hospodaření minulých let. Výsledek hospodaření běžného období se ale neustále snižuje, mezi lety 2003 a 2004 klesl o 35% a o rok později dokonce o necelých 65%. Tento velký pokles v roce 2005 je způsoben především položkou změna stavu rezerv a opravných položek (ve výkazu zisku a ztráty). Tyto opravné položky se tvoří na pohledávky, které jsou přihlášeny v konkurzním řízení, jsou řešeny soudní cestou, zažalovány nebo již mají dlouho po splatnosti a tudíž lze dle Zákona č. 593/1992, o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu, vytvořit na ně opravné položky.

Z cizích zdrojů se největší změny týkají položky krátkodobých závazků, které stále klesají, nejdříve v prvním období jen o 15,59% a v druhém období o 42,61%. Důvodem poklesu krátkodobých závazků bude vysoká běžná i pohotová likvidita, která dosahuje extrémních hodnot převyšující číslo 6.

11.3. Trendová analýza výkazu zisku a ztráty

Struktura výkazu zisku a ztráty	Změna 2004 - 2003		Změna 2005 - 2004	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Tržby za prodej zboží	-16	-100	259	100
Náklady na prodané zboží	-13	-100	208	100
OBCHODNÍ MARŽE	-3	-100	51	100
Výkony	-23 846	-7,84	16 948	6,05
Výkonová spotřeba	1 595	0,76	6 979	3,32
PŘIDANÁ HODNOTA	-25 444	-26,66	10 020	14,32
Osobní náklady	1 928	5,85	1 042	2,99
Daně a poplatky	-52	-21,67	-59	-31,38
Odpisy dlouh. majetku	-552	-7,24	1 288	18,22
Tržby z prodeje materiálu	1 151	53,39	412	12,46
Změna stavu rezerv	871	-54,37	22 665	-3 100,5
Ostatní provozní výnosy	-39	-25	-108	-92,31
Ostatní provozní náklady	-7 456	-94,34	1 591	355,93
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-19 071	-37,64	-16 203	-51,28
Výnosové úroky	151	49,51	-252	-55,26
Nákladové úroky	-54	-19,93	-7	-3,23
Ostatní finanční výnosy	1 710	125,37	-904	-29,41
Ostatní finanční náklady	2 302	80,83	-563	-10,93
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-387	26,69	-586	31,90
Daň z příjmů za běžnou činnost	-7 751	-48,82	-4 064	-50,02
VH ZA BĚŽNOU ČINNOST	-11 707	-35,11	-12 725	-58,82
Mimořádné výnosy	35	66,04	-61	-69,32
Mimořádné náklady	34	161,90	1 222	2 221,82
MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	1	3,13	-1 283	-3 887,9
Výsledek hospodaření	-11 706	-35,08	-14 008	-64,65
Výsledek hospodaření před zdaněním	-19 457	-39,51	-18 072	-60,66

Tabulka 9 – Trendová analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2003 – 2005

Hlavní zdroj zisku podniku pochází z vlastních výkonů než z prodeje zboží. Prodej zboží tvoří zanedbatelnou položku výkazu zisku a ztráty a v roce 2004 se dokonce žádný prodej zboží nerealizoval.

Hlavní předmět podnikání a tedy i zdroj zisku je z vlastní činnosti, z výroby a prodeje oken a dveří. Mezi lety 2003 a 2004 klesly významně výkony o 7,84%. Bylo to způsobeno menším zájmem o firemní výrobky, který se ale rok na to opět zvýšil, tentokrát o 6,05%. Naproti tomu ale výkonová spotřeba stále roste, i když jen nepatrně. Je způsobena především rostoucími cenami za materiál a energie. Velké změny jsou v přidané hodnotě, která nám

ukazuje rozdíl našich výkonů a spotřeby na dané výkony. Nejdříve tato přidaná hodnota mezi lety 2003 a 2004 poklesla o 26,66%, ale následující období se vylepšila o 14,32%, ale stejně nedosáhla hodnoty, která byla v roce 2003.

Provozní výsledek hospodaření se taktéž neustále snižuje. Příčinou tohoto klesání jsou jak klesající výkony a stoupající spotřeba, tak i opravné položky, které se tvořily především v roce 2005 na pohledávky, které jsou v konkurzním řízení nebo se řeší soudní cestou.

Finanční výsledek hospodaření je stále ve ztrátě, ale v absolutním vyjádření zaujímá nepodstatnou částku, to samé i mimořádný výsledek.

Tomuto meziročnímu porovnání, že čistý zisk klesá, nepomohlo ani to, že se během let 2003 až 2005 snížila daň z příjmu právnických osob. V roce 2003 činila 31%, v roce 2004 28% a v roce 2005 už jen 26%.

12. Zhodnocení finanční situace a návrhy na zlepšení

Z ukazatelů rentability vyplývá, že podnik dosahuje stále nižšího zisku oproti předchozím rokům. Vložený majetek do firmy ztrácí svoji výnosnost a tudíž pro případné investory nepředstavuje dobrý obchod pro získání velkých příjmů. Sám podnik prosperuje dobře, ale z vývoje ukazatelů rentability je možné usuzovat, že má na lepší finanční výsledky. Pomohla by tomu lepší organizace a strategie odbytu a neposkytování příliš velkých slev.

Ukazatele aktivity lze zhodnotit celkem kladně až na dobu inkasa pohledávek, která dosahuje příliš vysokých hodnot. I když se tento ukazatel neustále snižuje, měla by se změnit ve firmě politika placení a vymáhání splatných pohledávek u zákazníků. V podniku funguje pravidlo, že nejdříve se platí formou zálohy 50% ještě před výrobou oken a dveří, poté ale bývají doplatkové faktury dle smluv dopláceny často pozdě. Je to z důvodu řešení případných reklamací a nedodělků. U některých stálých zákazníků (především stavební firmy) se praktikuje pravidlo vystavení doplatkových faktur, s obvyklou splatností 14 dní, až po expedici oken a dveří a jsou hrazeny formou bankovního převodu. Bohužel toto pravidlo u stálých zákazníků způsobuje především velký objem neuhrazených pohledávek a rostoucí dobu inkasa pohledávek. V tomto případě by měl zasáhnout management firmy a zajistit se proti tomuto narůstání pohledávek vhodnou politikou placení faktur a případně zavést i u těchto odběratelů zálohy předem. Měl by se také zastavit prodej nesolventním odběratelům, kterým u podniku stále narůstá dluh. Dále by bylo dobré zřídit právní oddělení, aby se případný celkový chod vymáhání dlužných pohledávek zrychlil v tom případě, kdy už nepomůže ani písemné upomínání dlužníků.

Ostatní ukazatele aktivity jako je doba obratu zásob, obrat aktiv a obrat zásob považují za dobré. Protože výroba jedné průměrné zakázky trvá kolem 3 týdnů, tak dobu obratu zásob považují za adekvátní. Velké akce jako jsou celé panelové domy se vyrábí zhruba 1 měsíc i více.

Podnik dle ukazatelů zadluženosti není skoro vůbec zadlužen a jeho malá zadluženost se stále snižuje. Na jednu stranu, pro dodavatele, je tato skutečnost výhodou, protože se nemusí bát o nezaplacení za dodávky materiálu a služeb. Ale na druhou stranu, pro majitele, by zadluženost podniku a využití cizího kapitálu mohla být i vyšší. Tím by mohli využít daňového štítu¹.

¹ Daňovým štítem se rozumí efekt zvyšování rentability vlastního kapitálu použitím cizího kapitálu v kapitálové struktuře podniku. Úroky z cizího kapitálu jako součást nákladů snižují zisk, ze kterého se platí daň, a tím snižují daňové zatížení podniku. Výsledná výnosnost vlastního kapitálu se tím zvýší.

Protože podnik vlastní dostatek zdrojů, doporučila bych tyto peníze využít na modernizaci technologie a veškerého strojního zařízení sloužícího k výrobě oken a dveří. Stávající stroje a zařízení (pily, frézy, vysokozdvížené vozíky apod.) nebyly za celé trvání firmy obnoveny a jsou zde stále původní, některé ale bohužel při vzniku firmy byly přivezeny ze zahraničí už jako použité. Tím by se určitě výrazně zvýšila efektivnost práce. Na tuto modernizaci bych doporučila využít i cizí kapitál, kterým by se dosáhlo i zvýšení rentability vlastního kapitálu.

V rámci zadluženosti, která je celkově mizivá a nehrozí z ní nikomu žádné nebezpečí, zaujímá větší část krátkodobá zadluženost, která také prochází klesajícím trendem. Dlouhodobá zadluženost je úplně zanedbatelná.

PFT spol. s r. o. je na první pohled velmi likvidní podnik a jeho likvidita se neustále zvyšuje. Toto je dobré především pro jeho zákazníky (dodavatele), kteří se nemusí bát neuhrazení svých splatných faktur a také je to velké plus i pro zaměstnance, kteří nemusí mít obavy z opožděného zaslání výplat na bankovní účet. Tuto likviditu by podnik mohl využít k nakoupení třeba cenných papírů a tím zhodnotit již tak velký celkový majetek, který má. Dále by mohl investovat již do výše uvedené technologie či strojního zařízení.

Z podrobnějšího zkoumání ukazatelů likvidity představují velmi dobré výsledky především běžná likvidita a pohotová likvidita. Součástí těchto dobrých výsledků jsou ale velmi vysoké stavy krátkodobých pohledávek, které se na okamžitě likviditě vůbec nepodílí. Pokud jde o pohledávky v době splatnosti, tak u nich není problém, ale u těch, které jsou již dlouho po splatnosti bych navrhovala jejich rychlejší odbourávání využitím efektivnějších metod. Z vnitřních zdrojů vím, že v těchto pohledávkách jsou obsaženy i pohledávky již přihlášené v konkurzích, dále pohledávky, které jsou již řešeny soudní cestou a zažalovány. Z těchto pohledávek vyplývá, že je u nich malá pravděpodobnost zaplacení celé dlužné částky.

Z vertikální analýzy aktiv je patrné, že větší část aktiv tvoří oběžná aktiva. Její podstatnou část tvoří krátkodobé pohledávky za odběrateli. Jak jsem již výše uvedla, jak rostoucí doba inkasa pohledávek, tak i v tomto případě velká část krátkodobých pohledávek by se měla řešit vhodnou politikou placení faktur za hotové při převzetí díla a zřízením právního oddělení, který by v případě stálého neplacení vymáhal pohledávky soudní cestou. Z dlouhodobého majetku vlastní podnik pouze hmotný majetek, nehmotný zaujímá velmi malou položku celkových aktiv. Jelikož má firma dostatek finančních prostředků, což víme z ukazatelů likvidity (okamžitá likvidita se pohybuje okolo 0,5), mohla by investovat do finančního dlouhodobého majetku pro zhodnocení svých finančních prostředků či na modernizaci výroby.

Jak z ukazatelů zadluženosti, tak i z vertikální analýzy pasiv nám vyplývá jednoznačná převaha vlastního kapitálu nad cizím. Což je celkem nevýhodné z důvodů nevyužití finanční páky a daňového štítu.

Pokud jde o meziroční růst aktiv či pasiv, tak nedochází k žádným zásadním změnám v jejich celkové procentuální výši. O velkou změnu se ale postarala výstavba nové výrobní haly v roce 2004, která byla zkolaudována na začátku roku 2005.

Dále v rámci aktiv docházelo k velkým změnám u dlouhodobých pohledávek, které svým minusovým stavem představují opravné položky na pohledávky přihlášené do konkurzního řízení a dále na pohledávky, které jsou dlouho po době splatnosti a jsou zažalovány soudní cestou. Bohužel se pohledávky přihlášené do konkurzního řízení nemohou odepsat do té doby než bude na ně vydáno rozvrhové usnesení a ukončen konkurz. To ale v České republice trvá dlouho, většinou v horizontu kolem 5-ti i více let. Proto budou stále ovlivňovat výši aktiv v rozvaze a svými opravnými položkami i velikost zisku.

Dle trendové analýzy pasiv vykazuje největší meziroční změnu položka výsledku hospodaření běžného období. Zisk neustále klesá a podnik by měl zvolit účinnější strategii prodeje, aby se mu podařilo zisk zvýšit. Velké změny se týkají krátkodobých závazků, které se neustále snižují a podnik tak plní své splatné dluhy. Toto shledávám za pozitivní především z hlediska dodavatelů.

Z výkazu zisku a ztráty je samozřejmě patrný razantní pokles jak hrubého, tak i čistého zisku, který dokonce mezi lety 2004 a 2005 klesl o 64,65%. V tomto případě bych podniku opět doporučila zavést novou a lepší strategii odbytu, ale i nákupu, protože hodnota nakoupeného materiálu vstupuje formou nákladů do výkazu zisku a ztráty a tím snižuje výši zisku. Hodnota výkonové spotřeby se neustále zvyšuje, i když jen nepatrně, ale na druhé straně se výnosové výkony mezi lety 2003 a 2004 snížily. Na malém zisku v roce 2005 se podílí velkou vahou položka změna stavu rezerv, kdy byly tvořeny opravné položky na pohledávky delší dobu po splatnosti.

12.1. Konkrétní návrhy na zlepšení situace

Podniku bych doporučila tyto konkrétní návrhy na zlepšení finanční situace:

1. Změnit strategii odbytu, pokusit se rozšířit odbyt pro vlastní výrobky a tím dosáhnout vyšších výnosů.
2. Zvýšit počet obchodních zástupců a tím proniknout i do ostatních regionálních trhů.
3. Zřídit právní oddělení, které by pružně reagovalo na situaci dlužníků.
4. Zastavit dodávky těm odběratelům, u kterých narůstá dluh.

5. Prodávát své výrobky pouze za hotové nebo vždy využít placení předem formou zálohy.
6. Obnovit alespoň částečně strojní zařízení podniku a tím zvýšit efektivnost výroby.
7. Zainteresovat zaměstnance na tom, aby výsledky byly co nejlepší.
8. Provádět častější rozbory celé finanční situace a zavčas přijímat opatření proti nepříznivým rizikům.

Pokud bude společnost vycházet v budoucnosti z těchto konkrétních návrhů na zlepšení situace, mohla by v dalších letech dosáhnout lepšího postavení na trhu a ovládnout i další regionální trhy. Mohlo by se jí podařit dát pod kontrolu veškeré své pohledávky a neustále je snižovat v prospěch samotné společnosti. Zainteresování zaměstnanců na výsledku hospodaření zvýší produktivitu práce a samotnou kvalitu výrobků.

Závěr

V této bakalářské práci je provedena finanční analýza podniku PFT spol. s r. o. v letech 2003 až 2005.

Praktická analýza byla provedena na základě metod poměrových ukazatelů a analýzy absolutních ukazatelů. Veškeré výsledky byly i slovně interpretovány a zhodnoceny.

Výsledky praktické části práce ukázaly, že podnik není zcela finančně zdravý. Největší problém představují především rostoucí pohledávky a ne příliš dobrá strategie odbytu, díky níž podnik nedosahuje takových výnosů jako v minulosti. Konkrétní návrhy na zlepšení situace jsou uvedeny v samostatné podkapitole. Patří k nim například zlepšení strategie odbytu, zřízení právního oddělení vymáhající pohledávky, zainteresovanost zaměstnanců na výkonech podniku a provádění častějších rozborů finanční situace.

Pozitivně lze hodnotit především schopnost podniku splácet své závazky. Tím nejsou ohroženi případní dodavatelé podniku a nemusí se tak bát o své pohledávky.

Cílem mé práce bylo aplikovat vybrané metody finanční analýzy na konkrétních datech podniku a zhodnotit tím jak minulý, tak i současný vývoj. Tento závazek se podařil realizovat a tím byl cíl bakalářské práce splněn.

Výsledky této práce by měly posloužit vedení společnosti při dalším rozhodování a řízení podniku.

Použitá literatura

- [1] GRÜNWARD, Rolf aj.. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 2001. ISBN 80-7079-587-5.
- [2] KISLINGEROVÁ, Eva aj.. *Finanční analýza : Krok za krokem*. Praha : C.H.Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- [3] KOVANICOVÁ, Dana; KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví, díl II, Finanční analýza účetních výkazů*. Praha : Polygon, 1995. ISBN 80-85967-07-03.
- [4] KOŽENÁ, Marcela. *Manažerská ekonomika, II. díl*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2004. ISBN 80-7194-656-7.
- [5] KRAFTOVÁ, Ivana; MYŠKOVÁ, Renáta. *Základy účetnictví, 1. díl*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002. ISBN 80-7194-499-8.
- [6] KRAFTOVÁ, Ivana; MYŠKOVÁ, Renáta. *Základy účetnictví, 2. díl*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002. ISBN 80-7194-500-5.
- [7] SEDLÁČEK, Jaroslav aj.. *Finanční analýza*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 1998. ISBN 80-210-1775-9.
- [8] ZLÁMAL, Jaroslav. *Podnikové finance*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. ISBN 80-244-0541-7.
- [9] Výroční zpráva PFT spol. s r. o. za rok 2003.
- [10] Výroční zpráva PFT spol. s r. o. za rok 2004.
- [11] Výroční zpráva PFT spol. s r. o. za rok 2005.
- [12] Příloha k účetní závěrce PFT spol. s r.o. za rok 2003.
- [13] Příloha k účetní závěrce PFT spol. s r.o. za rok 2004.
- [14] Příloha k účetní závěrce PFT spol. s r.o. za rok 2005.
- [15] <http://business.center.cz/business/pojmy/>

Seznam příloh

- Příloha A – Organizační schéma podniku
- Příloha B – Rozvaha PFT spol. s r. o. za rok 2003
- Příloha C – Výkaz zisku a ztráty PFT spol. s r. o. za rok 2003
- Příloha D – Rozvaha PFT spol. s r. o. za rok 2004
- Příloha E – Výkaz zisku a ztráty PFT spol. s r. o. za rok 2004
- Příloha F – Rozvaha PFT spol. s r. o. za rok 2005
- Příloha G – Výkaz zisku a ztráty PFT spol. s r. o. za rok 2005

ÚDAJE PRO KNIHOVNICKOU DATABÁZI

Název práce	Finanční analýza podniku PFT spol. s r. o.
Autor práce	Lenka Machová
Obor	Veřejná ekonomika a správa
Rok obhajoby	2007
Vedoucí práce	Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
Anotace	Bakalářská práce popisuje úlohu a metody finanční analýzy, účetní výkazy a uživatele finanční analýzy. Praktická analýza je provedena na datech konkrétního podniku.
Klíčová slova	Finanční analýza, poměrové ukazatele, vertikální analýza, horizontální analýza.